

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 — P. K. O. Katowice 804 540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 208

Katowice, poniedziałek 11-go września 1933 r.

Rok 32

RZECZPOSPOLITA POLSKA MINISTERSTWO SKARBU

Obwieszczenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że od dnia 28 września do dnia 7-go października otwarta będzie subskrypcja na 6% pożyczkę wewnętrzną, wypuszczoną na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 503) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 września 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 507) w nominalnej wysokości 120.000.000 zł w złocie.

1. 6% pożyczka wewnętrzna wypuszczona będzie w obligacjach imiennych po 50, 100, 500 i 1.000 zł.
2. Odsetki 6% pożyczki wewnętrznej płatne będą za zwrotem kuponów 2 stycznia i 1 lipca każdego roku. Pierwszy kupon płatny będzie 1 lipca 1934 r.
3. Wypłata kapitału oraz odsetek od 6% pożyczki wewnętrznej zabezpieczona jest w zł w złocie.
4. Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej przyjmowane będą według ich wartości imiennej na spłatę należności z tytułu podatku od spadku i darowizn.
5. Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej oraz przychody z tych obligacji zwolnione są od wszelkich podatków i danin państwowych i samorządowych.
6. Obligacje i kupony 6% pożyczki wewnętrznej nie ulegają żadnemu zajęciu, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno-prawnych.
7. Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej mają wszystkie prawa papierów pupilarnych.
8. 6% pożyczka wewnętrzna podlega jednorazowemu wykupowi po latach dziesięciu, o ile nie zostaną wykorzystane uprawnienia, upoważniające do wcześniejszego jej wykupu.
9. 6% pożyczka wewnętrzna zabezpieczona jest całym majątkiem Państwa.

Cena emisyjna obligacji 6% pożyczki wewnętrznej wynosi 96 za 100 i płatna jest w 6-ciu ratach miesięcznych.

Przy przedterminowych wpłatach całości lub części należności subskrybenci otrzymują bonifikatę w wysokości 1/2% miesięcznie.

Subskrypcję przyjmują: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Poczta Kasa Oszczędności, banki należące do Związku Banków oraz wszystkie oddziały wymienionych wyżej instytucji, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie kasy urzędów skarbowych.

Obligacje wydawane będą subskrybentom poczynając od dnia 1 lipca 1934 r.

Warszawa, dnia 7-go września 1933 r.

(—) **Stefan Starzyński**
Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej.

Powodzenie pożyczki narodowej.

Warszawa. Pod przewodnictwem prezesa Pawlikowskiego odbyło się nadzwyczajne zebranie związku banków w Polsce, na którym zapadła jednomyślna uchwała poparcia pożyczki narodowej. Związek banków w Polsce reprezentuje 28 prywatnych i publicznych instytucji bankowych, jak domy bankowe i kantory wymiany.

Warszawa. W najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie zarządu głównego Związku miast polskich celem powzięcia decyzji w sprawie udziału w pożyczce narodowej zarówno związku miast, jak i zarządów i pracowników wszystkich miast w Polsce. Akcja powinna dać poważne wyniki, jeżeli wziąć pod uwagę, że liczba pracowników miejskich przy 637 miastach wynosi przeszło 600 tysięcy osób.

Warszawa. Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej wśród wielkiej liczby pism i depech otrzymał m. in. pismo od zarządu głównego Centralnego Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R. P. zawiadomienie, że zarząd główny Związku na czwartkowym zebraniu z d. 7 bm. postanowił wziąć czynny udział w subskrypcji narodowej w miarę swych sił i możliwości.

Katowice. Dnia 9 bm. o godz. 17 odbyła się odprawa Komendantów Powiatowych oraz wszystkich oficerów Policji miasta Katowic pod przewodnictwem podinspektora Jeziorskiego w sprawie

subskrybowania pożyczki narodowej. Zebranie zajął p. Jeziorski. W krótkim zarysie przedstawił warunki, na jakich ma nastąpić subskrypcja pożyczki podkreślił jej znaczenie z punktu widzenia narodowego i państwowego i zaapelował

do obecnych, by sami subskrybowali oraz akcję tę przeprowadzali w terenie w obrębie całego korpusu policyjnego. Wszyscy obecni jednomyślnie zadeklarowali swój udział w wysokości 100 % względnie 75 % jednomiesięcznej gaży,

zależnie od stopnia służbowego. Akcja wśród korpusu policyjnego w myśl programu ustalonego na powyższym zebraniu ma być przeprowadzona i zakończona do dnia 14 bm. Chodzi tu o indywidualne deklaracje członków korpusu policyjnego. Jak z powyższego widzimy, urzędnicy i funkcjonariusze policji województwa śląskiego weszli pierwsi na front narodowej pożyczki.

Piękny przebieg „święta kolejarza polskiego“.

Katowice. Dwudniowe uroczystości związane ze „Świętem Kolejarza Polskiego“ wypadły niezwykle imponująco. W pierwszym dniu uroczystości odbywały się główne zawody sportowe oraz strzeleckie. Program uzupełniło złożenie wieńca na grobie Nieznanego Powstańca przez delegację ognisk K. P. W. Wieczorem odbyła się w Sali Powstańców uroczysta akademja, na której słowo wstępne wygłosił inż. Nowak, naczelnik oddziału Dyrekcji Kolejowej w Katowicach. Program akademji uzupełniły występy reprezentacyjnej orkiestry kolejowej, chóru kolejowego i zespołu m. in. solistów oraz solowy występ śpiewaczy p. Jüttnerówny.

Na uroczystości objęte programem drugiego dnia „święta Kolejarza Polskiego“ przybyli w Warszawie Minister Komunikacji inż. Butkiewicz w otoczeniu wyższych urzędników. Nadto przybyli dyrektorzy wszystkich Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych, przedstawił D. O. K. V płk. Bolesławicz, ks. gen. Niezgoda, delegacje pułków kolejowych z Jabłonnej i Krakowa. Uroczystości w drugim dniu święta rozpoczęły się Mszą polową na placu przed gmachem Śl. Urzędu Wojewódzkiego. Olbrzymią

przebieg przed ołtarzem zajęły szeregi K. P. W. w sile 6 batalionów, nadto kompanii strzelców, kompania powstańców, Og. Związku Podoficerów Rezerwy, oddział cyklistów i motocyklistów. Obok ołtarza ustawiły się poczty sztandarowe. O godz. 8,40 przybył na plac prezes głównego zarządu K. P. W. poseł Starzak, któremu złożył raport dowódca zebranych batalionów. Następnie kolejno odbierali raporty zastępca dowódcy korpusu płk. Bolesławicz, wojewoda dr. Grażyński oraz minister komunikacji inż. Butkiewicz. Mszę św. odprawił ks. płk. dziekan Jaroński z Przemyśla, poczem kazania wygłosił ks. gen. Niezgoda z Krakowa. Po Mszy św. odbył się akt poświęcenia 7-miu nowych sztandarów ognisk K. P. W. ze Śląska, które chorążym wręczył min. Butkiewicz, poczem przemówienie wygłosił prezes zarządu głównego K. P. W. poseł Starzak. (Sztandary zostały wykonane przez katowicką firmę „Sztuka Kościelna“ przy ul. Pawła 7.) Następnie kompanie K. P. W. odmaszerowały w kierunku ulicy Jagiellońskiej, gdzie odbyła się defilada, którą odebrali przedstawiciele władz. O godz. 12 odbył się na boisku K. P. W. wspólny obiad dla oddziałów, poczem

nastąpiło wbijanie gwoździ do sztandarów. Uroczystość tę zakończyło przemówienie prezesa miejscowego K. P. W. E. Wasika. O godz. 14 oddziały K. P. W. odjechały z dworca kolejowego na plac ćwiczeń pod Janowem. O godz. 16 kompanie K. P. W. powróciły z ćwiczeń do Katowic, poczem odbyły się finały zawodów W. F. oraz rozdanie nagród zawodnikom, którego dokonał osobiście p. minister inż. Butkiewicz.

Ostatnia kronika.

Rozpoczęcie roku szkolnego w szkole górniczej.

Państwowa Szkoła Górnicza w Katowicach rozpoczyna rok szkolny 1933-34 w poniedziałek, dnia 18 września rb. W dniu tym mają się zgłosić wszyscy uczniowie II i III roku, a to zarówno z b. szkoły górniczej w Wieliczce, jak i b. szkoły górniczej w Tarnowskich Górach w lokalu Szkoły Górniczej w Katowicach, który się mieści we wschodnim skrzydle Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych przy ul. Krasieńskiego na II piętrze. W dniu tym odbędą się o godz. 9-ej rano w sali nr. 350 egzamina wstępne dla kandydatów na I rok nauki.

Poświęcenie kościoła w Pawłowie.

W niedzielę 10 bm. w miejscowości Pawłów, w pow. katowickim, odbyła się uroczystość poświęcenia nowego kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Pawła. Uroczystość zgromadziła ponad 10 tysięcy wiernych z Pawłowa i okolicy. Liczne na uroczystości przybyły miejscowe stowarzyszenia świeckie i kościelne. Aktu poświęcenia kościoła w obecności duchowieństwa i przedstawicieli władz starostwa i gminy doznał ks. inf. Kasperlik. Kazanie wygłosił ks. rada Skrzypczyk z Rudy. Nowy kościół, którego budowa ukończona została w czerwcu roku bieżącego, pomieścić może około 5 tysięcy wiernych. (K)

Przemytnicy targnęli się na strażnika granicznego.

W sobotę 9 bm. w godzinach popołudniowych st. strażnik graniczny z placówki Szarlej, nazwiskiem Kasprzyk, przytrzymał trzech przemytników na punkcie granicznym, którzy usiłowali przemycić towar. Kiedy strażnik Kasprzyk chciał doprowadzić przemytników na placówkę, ci zniecierliwalnie rzucili się na niego, wyrwali mu karabin, jak również bagnet, a następnie ciężko go pobili i zbiegli. Natychmiast zarządzony przez placówkę graniczną pościg za krewkami przemytnikami dał pomyślny rezultat bowiem przemytników pochwycono. Są to mieszkańcy Szarleja, 31-letni Jan Górny, jego 33-letni brat Stefan oraz 40-letni Jan Felisiński. Przytrzymałych oddano do dyspozycji komisariatu straży granicznej w Szarleju.

Polskie zwycięstwo w hucie Bismarcka.

Wczoraj zakończyły się wybory do Rady załogowej huty Bismarcka. Głosowało 3,200 robotników. Listy polskie uzyskały 14 mandatów, lista niem. 3 mandaty. Zaznaczyć należy, że pomimo silnej agitacji niemieckiej lista niemiecka nie powiększyła ilości mandatów w porównaniu z wynikiem wyborów poprzednich, lecz przeciwnie straciła jeszcze kilkadziesiąt głosów. W poprzednich wyborach lista niemiecka zdobyła również 3 mandaty. (S)

Śmierć śląskich lotników.

Pszczyna. Dowiadujemy się, że obaj piloci 2 pułku lotniczego z Krakowa, którzy zginęli w czasie zderzenia dwóch samolotów w powiecie jędrzejowskim, pochodzili ze Śląska. Mianowicie plutonowy - pilot Czesław Popczyk, lat 31., pochodził z Łazisk, zaś kapral-pilot Roman Irek, lat 23, pochodził z Murcek. (p)

Do kogo uśmiechnęło się szczęście?

(Tabela nieurzędowa)

Warszawa. W drugim dniu ciągnięcia 5-ej klasy 27-ej polskiej loterii państwowej padły główne wygrane na następujące numery:

15 000 zł. na nry: 21347 38762.
10 000 zł. na nr. 75084.
5 000 zł. na nry: 37311 53776 105408 127951 152813.
2 000 zł. na nry: 7251 13103 15864 16508 29973 38284 63557 83393 89948 128121 135539 140652.
1 000 zł. na nry: 1339 8379 12364 14716 29527 35746 38703 42909 44750 45117 46175 46878 48586 61217 61971 66693 75784 78744 81023 81955 84139 86208 87701 96777 96786 102744 101773 113250 125108 140687 142480 146466 152786.

Dziennie tabelę przejrzeć można bezpłatnie oraz wprowadzać swoje losy w nowej Kolekturze

Eug. Korzuszarza

Katowice, ul. Dyrekcyjna 10, sklep narażony. Szczęśliwe losy do V klasy jeszcze na sprzedaż, gdyż w kole szczęścia są jeszcze miliony złotych.

Warszawa. W trzecim dniu ciągnięcia 5-ej klasy 27-ej polskiej loterii państwowej padły główne wygrane na następujące numery:

15.000 zł na nry: 78647 62738.
10.000 zł na nr: 37708.
5.000 zł na nry: 7326 21001 95306 135015.
2.000 zł na nry: 7002 7611 17614 24152 25794 25875 32718 34666 36065 39256 6.436 79376 87637 97008 100593 101938 105323 107547 107486 122665 123521 129175 130080 136078 137312.
1.000 zł na nry: 221 2402 9920 11577 17537 18740 22645 26465 32149 36724 37860 40593 40730 43331 72821 76259 80259 84451 93062 94740 103533 108246 109671 111167 111647 126548 130364 134148 138630 140342 141206 143493 148776 149830.

3. kupon

(razem 5) na

bezpłatne ogłoszenie

Wyciąć i zachować! Objaśnienie niżej.

Do Czytelników!

Poważna liczba naszych czytelników korzysta z pożytku dla siebie z drobnych bezpłatnych ogłoszeń na podstawie zamieszczanych dotychczas kuponów. Wobec tego umieszczamy je również w mies. wrześniu przypominając, że należy nadesłać te kupony razem z drobnym ogłoszeniem do 15 słów, które bezinteresownie tylko dla dobra czytelników umieszczamy.

Prosimy zatem korzystać z tego udogodnienia i nadsyłać kupony wraz z ogłoszeniem.

Tysiączne rzesze złożyły w Cierlicku pośmiertny hołd bohaterom przestworzy

Cieszyn. Wczoraj w pierwszą rocznicę tragicznej śmierci zwycięscy w Challenge'u 1932 r. śp. kpt. Żwirki i inż. Wigury na miejscu katastrofy w Cierlicku Dolnym w Czechosłowacji odbyły się uroczystości żałobne, w których wzięło udział przeszło 30 tys. ludzi tak z Czeskiego Śląska, jak i z całego pogranicza polskiego, a nawet z dalszych stron Polski. Uroczystości w Cierlicku miały przebieg niezwykle podniosły i przeobraziły się w spontaniczną manifestację ludności dla dwóch bohaterów przestworzy.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, odprawionem przez ks. dziekana Knypsa oraz ks. Cebera. Przed ołtarzem na podjum zajęli miejsce żona i ojciec śp. kpt. Żwirki oraz siostry śp. inż. Wigury, przedstawiciele władz cywil-

nych i wojskowych z Czechosłowacji i Polski, przedstawiciele Aeroklubu R. P., konsul polski w Morawskiej Ostrawie dr. Ripa, wiceprezydent dr. Zaczek z Brna i inni oraz wielu przedstawicieli związków i organizacji z całego Śląska. Po nabożeństwie przemówił imieniem komitetu budowy pomnika ku czci śp. Żwirki i Wigury, delegat ludności polskiej w Czechosłowacji dr. Leon Wolf, a imieniem Aeroklubu czechosłowackiego dr. Zaczek. Z kolei zabrał głos konsul polski dr. Ripa. Po odegraniu hymnu czechosłowackiego i polskiego ruszył pochód na miejsce katastrofy. Przed symbolicznymi mogiłami przeddefilowały w milczeniu tysiączne tłumy uczestników, składając w ten sposób hołd bohaterom przestworzy. Obok mogił złożono setki wieńców.

Powitanie ks. kardynała Hlonda w Wiedniu.

Wiedeń. Wczoraj rano przybył do Wiednia Ks. Kardynał Prymas Hlond w towarzystwie ks. kapelana Wojciechowskiego. Na przywitanie na dworcu zjawili się ks. kardynał Innitzer w towarzystwie kleru, szef kancelarii kanclerza Dollfusa, radca legacyjny Leitmayer, prowincjał OO. Salezjanów ks. Niedermayer, rektor zakonu Zmartwychwstańców ks. Skwieracki, delegat Rządu polskiego Twardowski, delegat polskiego ministra spraw zagranicznych Romer, radca legacyjny Korsak i konsul gene-

ralny Dunajewski. Członkowie polskiego stowarzyszenia „Ojczyzna“ zjawili się na dworcu ze sztandarem. Ks. Prymas Hlond udał się do sali recepcyjnej na dworcu, gdzie nastąpiło przywitanie. Następnie Kardynał Prymas Hlond odjechał do klasztoru OO. Salezjanów, gdzie zamieszka podczas swego pobytu we Wiedniu. W czasie przedpołudnia złożył Ks. Prymas Hlond wizytę w poselstwie polskim, reprezentującemu p. Ministra Spraw Zagranicznych, p. Karolowi Romerowi.

Watykanowi nie spieszy się z podpisaniem konkordatu.

Paryż. Według doniesień agencji Havas z Watykanu, ratyfikacja konkordatu z Rzeszą uległa opóźnieniu. Powodem tego ma być różnica zdań, jaka się wyłoniła w czasie pobytu v. Papena w Rzymie. Stolica Apostolska odnosiła się przychylnie do jego projektu w przekonaniu, że w ten sposób uda się jaknajlepiej uregulować sprawę katolicką w Niemczech. Dlatego też pomimo zastrzeżeń Watykan gotów był ratyfikować konkordat. Ostatnie przesładowania ka-

tolickie w Niemczech i popieranie protestantyzmu wzbudziły jednak w Watykanie obawy, czy Hitler zechce uznać klauzulę konkordatu. Agencja Havas sądzi, że rząd niemiecki nie zaniedba sprawy konkordatu, która była jego pierwszym sukcesem na terenie między narodowym. V. Papen natychmiast po powrocie z Budapesztu ma się udać do Rzymu celem ostatecznego uregulowania sprawy.

Przed dalszemi zarządzeniami o zachowaniu czystości rasy w Niemczech.

Pismo „Das Wissen der Nation“ donosi, że ostatnio ukazała się nowa książka badacza zagadnień rasy, Weinländera, który w dziele tem wysuwa szereg postulatów, mających wywrzeć decydujący wpływ na ostateczne rozwiązanie problemu rasy w Niemczech.

Weinländer domaga się zakazu zawierania małżeństw między bliskimi krewnymi, cudzoziemcami i potomkami rodziców, należących do różnych ras. Rozwody w małżeństwach mieszanych winny być ułatwione a przedstawiciel strony męskiej powinien otrzymać prawo ponownego wstąpienia w związek małżeński, tym razem z Niemką. Dzieci i kobiety z małżeństw rasowo mieszanych winny być traktowane jako istoty rasowo obcego pochodzenia. Co się tyczy sterylizacji, to Weinländer proponuje stosować ją wobec: wszelkich przestępców, którzy dopuścili się ciężkiego wykroczenia, zbrodniarzy - recydywistów, pijaków, włóczęgów, prostytutek, cielesnie i duchowo upośledzonych, jeżeli zachodzi obawa, że ich ułomności mogą być odziedziczone przez potomstwo, trudnych do prowadzenia wychowanków z zakładów opiekuńczych, bastardów, spłodzonych przez ludzi obcej rasy, karłów, wszelkich obojnaków i tych, którzy dopuścili się wykroczeń obyczajowych w stosunku do kobiet i dziewcząt.

Istnieją dziś w Niemczech objawy, które każą przypuszczać, że postulat Weinländera mogą stać się rzeczywistością. Należy do nich przede wszystkim rola, jaką przyznano problemowi rasy na ostatnim kongresie partii narodowo-socjalistycznej w Norymberdze, a dalej nacisk, z jakim Hitler potraktował tę kwestię w przemówieniu swojemu na wspomnianym kongresie. Nie bez znaczenia jest również fakt, że miarodajne czynniki Trzeciej Rzeszy uważały za stosowne zignorować głos „Osservatore Romano“, który, opierając się na encyklice Piusa

XI „Casti connubii“, potępił ustawę sterylizacyjną. Ewentualna realizacja zamierzeń apostołów „czystości rasy“ naraziłaby katolików niemieckich na naj-

cięższe konflikty sumienia i wywołałaby sprzeciw ze strony Kościoła katolickiego, który zawsze był niewzruszonym obrońcą podstawowych praw ludzkich.

Z galerii dziwactw ludzkich.

Z okazji odkrycia przez amerykańskiego komika kabaretowego, a zarazem astronoma-amatora, Will Haya... plam na Saturnie (o czym pisaliśmy przed kilku dniami); jedno z pism angielskich przytacza spis oryginalnych koników różnych osobistości.

Ludzie, którzy prowadzą bardzo czynne życie, często szukają odpoczynku i rozrywki w jakimś pobocznym zajęciu, nie mającym nic wspólnego z ich właściwym zawodem.

Król automobilistów Henryk Ford zbiera n. p. z zapalem i kolekcjonuje wszelkiego rodzaju próżne flaszki po wódkach, co jest bądź co bądź dziwnym u człowieka, który jest zaciętym wrogiem alkoholu.

Znany prawnik angielski Grantham wyspecjalizował się w kolekcjonowaniu biletów kolejowych ze wszystkich stron

świata; posiada on już w swoich zbiorach 20.000 biletów, książeczek kolejowych wszelkiego rodzaju.

Baron Henryk Rotszylld ma znów inną manję: zbiera on... pluskwy wszelkiego rodzaju, gatunku i pochodzenia; sprowadza on je zarówno z Europy jak i z krajów tropikalnych, zamorskich.

W pałacu swoim w Paryżu posiada pokaźną ilość gablotek szklanych w których pięknie zakonserwowane prezentują się te zwierzątka.

Książę Bedford, magnat angielski, uprawia kosztowną dość manję utrzymywania w swoim prywatnym ogrodzie zoologicznym wszelkiego rodzaju zwierząt i ptaków, pochodzących z krajów tropikalnych.

Słowem, każdy kogo na to stać, ma manję mniej lub bardziej kosztowną, ma swego „konika“.

Z cieszyńskiego wydziału gminnego.

Cieszyn. W czwartek 31 sierpnia odbyło się po dwumiesięcznej przerwie posiedzenie wydziału gminnego miasta Cieszyna pod przewodnictwem burmistrza dr. Michejdy. Wnioski komisji budowlanej co do sprzedaży parcel referował inż. Hajduk. Komitet budowy domu im. Żwirki i Wigury wniósł prośbę o bezpłatne odstąpienie parceli przy ulicy Solnej pod budowę domu harcerskiego. Komisja wnosi o odstąpienie komitetowi tej parceli między domami gminnymi a szpitalem w rozmiarze 1500 m. kw. po cenie 50 gr za metr. Dalej wnosi komisja o sprzedaż sąsiedniej parceli budowlanej przy ul. Solnej w obszarze 751 m kw. po cenie 5 zł za metr członkowi wydziału Karolowi Brzósce. Obydwa wnioski uchwalono. Właściciele placów składowych przy ul. Hoenheisera i Kolejowej, którzy bez konsensu postavili tam szopy itp., zostali wezwani przez urząd budowlany do usunięcia tych szop w ciągu 4 tygodni. Od tego zarządzenia odwołali się właściciele do wydziału gminnego. Przyjęto wniosek komisji o odrzucenie rekursów. Z kolei referował burmistrz dr. Michejda o podziale części czystego zysku Komunalnej Kasy O-

szczędności w kwocie 11.205 zł, oddanej do dyspozycji prezydium miasta, z której przeznaczono: 4500 zł dla bezrobotnych, 3005 zł dla Muzeum miejskiego, 2000 zł na kuchnię szkolną, 1000 zł na Dom Żołnierza Polskiego (budujący się przy ul. Błogockiej), 500 zł na szkoły polskie zagranicą i 200 zł dla Tow. oratoryjno-symfonicznego. Podział ten został przez wydział zatwierdzony. Po załatwieniu szeregu podań w sprawie nadania prawa przynależności referował wiceburmistrz poseł Halfar wniosek komisji prezydium o przemianowanie Rynku z okazji 250-tej rocznicy Odsieczy Wiedeńskiej na „Plac Króla Jana Sobieskiego“. Wniosek uchwalono jednogłośnie oklaskami. Zaznaczyć trzeba, że nazwę króla Jana Sobieskiego otrzymała przed rokiem boczna uliczka przy cmentarzu ewangelickim, lecz ponieważ okazało się, iż nie odpowiada ona znaczeniu tego wielkiego imienia, rozważano, czyby nie nadać tej nazwy ulicy Głębokiej, Błogockiej lub przedłużonej ul. Hoenheisera, aż w końcu zdecydowano się na przemianowanie Rynku, który z czasów austriackich nosił nazwę pl. Demla.

Z Śląska Opolskiego.

Z Opolskiego.

Opolskie „Nowiny Codzienne“ donoszą, że na zebraniu inwalidów niemieckich w Murowie postawiono wniosek, aby z kaplicy w Grabczoku usunięto zamieszczone tam tablice marmurowe, na których widnieją napisy w języku polskim. Tablice te wmurowane zostały przez polskie towarzystwo Różańca Świętego i wyrzeźbione na nich nazwiska poległych w wojnie światowej.

* Robotnik Teofil Jendrosz z Grałowic ukarany został przez sąd za nieprawne posiadanie broni na 1 rok więzienia. Znalaziono u niego w czasie rewizji 580 naboi karabinowych, sztylety, bagnet i inne niebezpieczne przyrządy.

Z Raciborskiego.

Sąd ławniczy w Raciborzu rozpatrywał sprawę piekarza Depanta, który już był kilkakrotnie karany więzieniem, a teraz był oskarżany o wygrażanie się i przekupstwo urzędnika. Rzucił on się mianowicie na komornika sądowego, który mu za pewną zaległość chciał sekwestrować świnie. Potem zapraszał komornika na świniojebie o ile ten zaniecha sekwestru. Sąd skazał go na 10 miesięcy więzienia za te przewinienia.

* Na zakręcie szosy Markowice-Racibórz wydarzył się wypadek motocyklowy, który pociągnął za sobą śmierć Józefa Ślodeczyka i Stefana Wilgoza z Łabęta, którzy byli w podróży służbowej jako funkcjonariusze partii hitlerowskiej. Doznali oni pęknięcia czaszki i wewnętrznych obrażeń, tak, że śmierć nastąpiła wkrótce po wypadku.

Ze Strzeleckiego.

Władze wyznaczyły nagrodę 1000 marek za wykrycie sprawcy mordu na osobie kupca Jana Szatona ze Strzelca na drodze Strzelce—Sieroniowice. Zamordowany miał przy sobie nikłowy zegarek, złotą obrączkę ślubną, złoty pierścionek z brylantem, otoczonymy platyną i 50 marek gotówki. Śmierć Sz. nastąpiła wskutek postrzału w głowę.

Z Prudnickiego.

W jednej wsi powiatu prudnickiego aresztowano żonę rolnika o zamierzone otrucie męża i najstarszego syna. Mianowicie dała ona mężowi i synowi na obiad karbinadło, które im się wydawały jednak nieco podejrzaną. Okazało się, że karbinadło było zaprawione jakąś trucizną. Kobieta aresztowana i podobno już się przyznała do zbrodniczego czynu.

Z całej Polski.

Osypanie się góry.

Kosów. W Krasnoile, pow. Kosów, wskutek usunięcia się stoku górskiego, zasypany został obszar wielkości 11 morgów wraz ze znajdującymi się tam zabudowaniami dwóch gospodarzy. — Zachodzi obawa dalszego usuwania się stoku tej samej góry.

Radjo. Ciekawsze audycje tygodnia

Występ solistów.

Dnia 11. IX. o godz. 17.15 wystąpi w radjo z krótkim recitalem fortepianowym, utalentowana pianistka, Irena Kaszowska. O godz. 17.50 szereg aryj i pieśni odśpiewa tenor Tadeusz Laskowski. Wreszcie o godz. 18.35 usłyszą radjo-słuchacze laureatkę II. Międzynarodowego Konkursu Śpiewaczego w Wiedniu, p. Lucynę Szczepańską, znaną ze swego pięknego, krystalicznego sopranu.

Opera „Hrabina“ — Moniuszki.

Dnia 11. IX. o godz. 21.00 nadana zostanie ze studja radiostacji warszawskiej opera Moniuszki, „Hrabina“ w wykonaniu artystów Opery Warszawskiej, Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radja, Chóru Opery Warszawskiej pod kierownictwem muzycznym dyr. Tadeusza Mazurkiewicza.

Recital śpiewaczy Elviny Rove-Stalińskiej.

Dnia 12. IX. o godz. 18.20 wystąpi w radjo z krótkim recitalem śpiewaczym, artystka amerykańska, o dużej kulturze, oddarzona pięknym materiałem głosowym. Artystka odśpiewa szereg pieśni kompozytorów angielskich i amerykańskich, oraz pieśni Niewiadomskiego „Otwórz Janku“.

Koncert solistów.

Dnia 12. IX. o godz. 20.00 w ramach wieczornego koncertu solistów w radjo usłyszą radjo-słuchacze dwie doskonałe siły artystyczne: p. Anielę Szlemliską, oraz p. Aleksandra Michałowskiego, którzy odśpiewają szereg aryj i pieśni.

Odsiecz Wiednia.

Dnia 12. IX. o godz. 18.05 w 250-tą rocznicę bohaterskiego czynu króla polskiego, p. Otton Laskowski przypomniał w swym odczycie o „Odsieczy Wiednia“ przed Turkami, przeciwko którym skrzydlate hufce rycerstwa poprowadził szlachetny, dzielny Król Jan III, aby bronić chrześcijaństwa przed nawałą pogan.

Koncert muzyki jazzowej.

Dnia 12. IX. o godz. 21.10 rozgłoszenie radjo-we transmitować będą z Krakowa urozmaicony wielce koncert muzyki jazzowej w wykonaniu Tercetu Revellersów Meyerholda, Szymona Marmora, który wykona kilka grotesek fortepianowych, i Ryszarda Marmora, wirtuoza na saxofonie.

W śląskich górach.

Dnia 13. IX. o godz. 18.15 transmitowany będzie z Katowic ciekawy odczyt krajoznawczy dr. Kazimierza Simma, p. t. „W śląskich górach“, malując ich urok i odrębny charakter, przemawiający do nas swą malowniczością.

Adam Dobosz w Radjo.

Dnia 13. IX. o godz. 20.00 nadany zostanie ze studja warszawskiego koncert muzyki polskiej pod dyktando Józefa Ozimilskiego. Jako solista tego wieczoru, wystąpi artysta operowy, Adam Dobosz, który odśpiewa pieśni: Moniuszki, Niewiadomskiego, Żeleńskiego, Galla, Karłowicza i solo w Oberku Rapackiego.

Z królem pod Wiedeń.

Dnia 14. IX. o godz. 16.00 czeka dzieci piękne i barwne słuchowisko historyczne plóra Benedykta Herta p. t. „Z królem pod Wiedeń“, które przypomniał radjo-słuchaczom bohaterską odsiecz Wiednia, gdzie król polski, Jan III na czele swych skrzydlatych hufców walczył w obronie chrześcijaństwa. Słuchowisko poprze-

dzi słowem wstępem prof. Aleksander Janowski.

700-lecie Torunia.

Dnia 14. IX. o godz. 19.40 prof. Adam Mue-nalch wygłosi feljeton w związku z mijającą obecnie 700-ną rocznicą istnienia miasta Torunia, którego polskość przetrwała niezatarte przez tyle wieków pomimo burz dziejowych.

Umberto Macnez śpiewa.

Dnia 14. IX. o godz. 20.00 w koncercie wieczornym muzyki popularnej, weźmie udział jako solista, świetny tenor włoski, przebywający obecnie stale w Polsce, Umberto Macnez. Artysta wykona szereg pieśni włoskich, które w jego ujęciu odnajdują swój właściwy, pełen melodyjności i nastroju, wyraz.

Wieczór utworów Ludomira Różyckiego z udziałem kompozytora.

Dnia 15. IX. o godz. 20.00 rozgłoszenia warszawska poświęca wieczór płatkowy twórczości znakomitego kompozytora Ludomira Różyckiego. Koncert poprowadzić będzie Bronisław Wolff. Szereg własnych utworów fortepianowych odegra kompozytor.

Nowa era radjofonji francuskiej.

Jak wiadomo dotychczas we Francji nie obowiązywał radjo-słuchaczy żaden przepis rejestrowania się w jakimkolwiek urzędzie. W roku bieżącym sytuacja ta uległa zmianie: wydane zostało prawo, według którego każdy radjo-słuchacz powinien uiścić pewną kwotę za prawo korzystania z radja. Na mocy tego nowego prawa, w samym Paryżu i jego przedmieściach zarejestrowano pół miliona słuchaczy! Ogólna ilość radjoabonentów całej Francji da się ustalić dopiero we wrześniu po upływie letnich wakacji. W każdym razie zdaje się być rzeczą pewną, że w departamencie Sekwany

oraz Selne et Olse naliczono już obecnie 600.000 radjoabonentów. Licząc przeciętnie 25.000 abonentów na departament, otrzymamy przy 88 departamentach pokaźną cyfrę 2.800.000 abonentów.

Radio-kierowanie lotnicze.

Znamiennym wyrazem rozwoju techniki kierowania samolotami przy pomocy radja jest nowelizacja międzynarodowej konwencji lotniczej, która między innymi postanawia zakaz lotów bez pilota nad obcym krajem.

Głośnik zamiast dzwonów kościelnych.

W sławetnym mieście Tintagel w Kornwalii od czterdziestu lat nie biła dzwony. Nie mogąc z różnych powodów powiesić dzwonów, parafianie znaleźli inne wyjście: zainstalowali na dzwonicy duży głośnik elektrodynamiczny, do niego dodali odpowiedni wzmacniacz i gramofon z adapterem oraz płytę z biciem dzwonów i obecnie z wieży rozlega się takie dzwonienie, jakiego niejedna katedra może im pozazdrościć.

Łapanie nieuprawnionych nadawców

Policia paryska urządziła w ostatnich czasach trzy radjogonometryczne stacje na krawcach Paryża, które będą miały za zadanie wyznaczanie miejsc nieuprawnionych stacyj nadawczych.

Postęp w Brazylii.

We wszystkich szkołach powszechnych w prowincji San Paulo w Brazylii zostały zaprowadzone odbiorniki lampowe.

Niemców rugują.

Towarzystwo międzynarodowej wystawy radjowej w Paryżu powzięło decyzję niedopuszczenia na tę wystawę firm niemieckich. Stanowisko to zostało spowodowane niedopuszczeniem przez Niemcy na berlińskie doroczne wystawy radjowe wystawców cudzoziemskich.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Jeden jedyny występ Reduty „Sprawa Moniki”.
W poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 20 jeden gościnny występ Zespołu Reduty, który odegra gościnny zespół M. Morozowicz - Szczepkowski p. t. „Sprawa Moniki”. — Sztuka grana była na wszystkich scenach polskich z niebywałym powodzeniem, błąd też dziwny, że zainteresowanie się naszej publiczności teatralnej jest olbrzymie. — Bilety do nabycia w kasie teatru — tel. 24-48.

REPERTUAR.

Wtorek, dnia 12 września: „Odsiecz Wiednia” o godz. 20.
Środa, dnia 13 bm.: „Pocłunek przed kufrem” o godz. 20.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 11 bm. „Odsiecz Wiednia” w Król. Hucie o godz. 20 dla bezrobotnych.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol: 1. Śpiew, calus, dziewczyna, 2. Rok 1914. Jadwiga Smosarska.
Kino Casino: Kraina śmiechu, operetka wiekańska.
Kino Colosseum: 1. Pozwólcie nam żyć, 2. Jeździec bez trwogi.
Kino Palace: „Cham” z Cybulska, Ankiewiczówna i Walterem.
Kino Rialto: Adjutant Jego Wysokości — Vlasta Burian.
Kino Union: „Lilianka chce się rozwieść”.

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Apollo: 1. Ludzie w hotelu, 2. Ludzie bez sumienia.
Kino Colosseum: 1. Anton Spelec — Ostrostrzelec z Vlasta Burianem, 2. Niedole emigranta.
Kino Roxy: 1) „Porucznik marynarki, 2) „Gaspard plomienie”.

Program radiowy.

Wtorek, 12 września 1933 r.

Katowice. 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zarze”. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.30 Dziennik poranny. 7.35 Muzyka z płyt. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. 9.00 Transmisja z Kahlenbergu pod Wiedniem uroczystej Mszy Św., celebrowanej przez J. E. kardynała prymasa dr. Hlonda z okazji Odsieczy Wiednia. 10.30 Transmisja z auli Uniwersytetu Poznańskiego otwarcia 16-tego zjazdu lekarzy i przyrodników polskich. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 Muzyka (płyty). 12.25 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.33 Komunikat meteorologiczny. 12.35 Muzyka (płyty). 12.55 Dziennik południowy. 14.55 Muzyka (płyty). 15.05 Komunikat gospodarczy. 15.10 Muzyka (płyty). 15.25 Komunikat gospodarczy. 15.35 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 Audycja cioci Heli dla dzieci. 17.05 Koncert solistów. 18.15 „Odsiecz Wiednia” — wygl. p. Otton Laskowski. 18.35 Recital śpiewaczy Elwiny Rove-Stalińskiej. 19.05 Paweł Musiol: „Polskość Śląska w starożytności”. 19.20 Rozmaitości i repertuar Teatru Polskiego. 19.35 Komunikaty sportowe. 19.40 Feljton w rubryce „Na widnokręgu”. 20.00 Koncert solistów. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.10 Muzyka lekka. 22.00 Muzyka taneczna. 22.25 Wiadomości sportowe. 22.35 Wiadomości meteorologiczne. 22.40 — 23.00 Muzyka taneczna.

Wtorek, 12 września 1933 r.

Wrocław, Gliwice. 6.60 gimnastyka i koncert. 12.00 koncert. 14.05 utwory fortepianowe. 14.30 płyty. 16.00 koncert. 20.00 słuchowisko. 23.20 koncert.

Środa, 13 września 1933 r.

Katowice. 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zarze”. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.30 Dziennik poranny. 7.35 Muzyka z płyt. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał miasta Torunia z okazji jego 700-lecia. 12.05 Muzyka (płyty). 12.25 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.33 Komunikat meteorologiczny. 12.35 Muzyka (płyty). 12.55 Dziennik południowy. 14.55 Muzyka (płyty). 15.05 Komunikat gospodarczy. 15.15 Muzyka (płyty). 15.25 Komunikat gospodarczy. 15.35 Komunikat Związku Młodzieży Polskiej. 15.40 Muzyka (płyty). 15.45 Skrzynka P. K. O. 16.00 Koncert popularny z Ciechocinka. 17.00 Odczyt 17.15 Pieśni góralskie w wyk. chóru górali pienińskich 17.45 Pr. dr. Kazimierz Simm: „W śląskich górach”. 18.05 Koncert kameralny. 18.50 Rozmaitości i repertuar Teatru Polskiego. 19.10 Kwadrans literacki. „U hetmana Sobieskiego”. 19.30 Transmisja z sali Minskvereinu w Wiedniu — uroczystej akademii z okazji 250-ej rocznicy Odsieczy Wiednia. 21.00 Koncert. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.10 D. c. koncertu. 22.25 Wiadomości sportowe. 22.35 Wiadomości meteorologiczne. 22.40 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Środa, 13 września 1933 r.

Wrocław, Gliwice. 6.00 gimnastyka i koncert. 12.00 koncert. 13.00 i 14.00 płyty. 16.15 utwory fortepianowe. 17.05 kwartet śpiewaczy. 17.55 pieśni. 20.30 koncert. 23.10 muzyka taneczna.

SPORT

Polska pokonała Jugosławię 4:3 (1:2).

Warszawa, 10. 9. (tel. wł.) Na reprezentacyjnym stadionie im. Marszałka Piłsudskiego rozegrano wczoraj w obecności kilkunastu tysięcy widzów międzynarodowy mecz Jugosławię — Polska, zakończony zwycięstwem Polski 4:3 (1:2).

Zawody w piłkę nożną.

Z racji odbycia się dwu spotkań reprezentacyjnych, wydał Śląski Okręgowy Z. P. N. zakaz gier, to też poza temi dwoma meczami odbyły się zaledwie dwa spotkania towarzyskie i to w godzinach przedpołudniowych. Mianowicie w Wielkich Hajdukach rezerwa Ruchu pokonała Wawel z Nowej Wsi 3:0 (1:0), zaś w Reptach Nowych tamtejsi Czarni zwyciężyli Zgodę z Bielszowic 1:0 (1:0).

Pozatem odbyły się w sobotę dwa mecze i to w Król. Hucie A. K. S. wygrał z mistrzem Śląska Naprzodem z Li-

Sensacyjny mecz piłkarski Budapeszt-Śląsk odbędzie się jutro 12 bm. w Katowicach na boisku Pogoni.

Już zaledwie jeden dzień dzieli świat sportowy Śląska i sympatyków piłki nożnej od zawodów reprezentacyjnych Budapeszt — Śląsk, które się odbędą jutro we wtorek dnia 12 września b. r. o godz. 16 na boisku K. S. Pogoni w Katowicach.

Będzie to pierwsza w tym roku atrakcja i sensacja sportowa, jaką zwolennicy piłkarstwa oglądać będą, gdyż jak wszystkim wiadomo, reprezentacja Budapesztu reprezentuje pierwszorzędną klasę węgierską a o sile jej świadczą zwycięstwa osiągnięte w tegorocznym turnieju.

Ekspedycja węgierska przyjeżdża do Katowic we wtorek rano pod kierownictwem prezesa inż. Fischera, znarego

pin 2:1 (0:1), zaś w Nowym Bytomiu tamtejsza Pogoń uległa Czarnym z Chropaczowa 2:3 (0:1).

Pocztowe P. W. Katowice gościło wczoraj w Trzebinie, gdzie pokonało tamtejszy K. S. Trzebinia 5:1 (2:0).

Bezpłatny trening bokserski w Rybniku.

Donosiliśmy, że p. Kolonko Hieronim, członek Tow. Gimn. „Sokół” w Rybniku, odbył w Poznaniu kurs instruktorski w boksie, który ukończył, otrzymując dyplom na instruktora. Wia- domościami, nabytymi w Poznaniu, chce się obecnie podzielić z amatorami sportu bokserskiego. W tym celu urządza w Rybniku z ramienia Tow. Gimn. „Sokół” w czasie od 15-go września do 15-go października bież. roku bezpłatny trening dla wszystkich stowarzyszonych i niestowarzyszonych w ćwiczeniach Państwowego Gimnazjum w Rybniku we wtorki i piątki punktualnie w godzinach od 6.30 do 9-tej wieczorem. Do treningu zgłosić się mogą nowicjusze i zawodnicy. Każdy winien przynieść buki i strój ćwiczebny. Bliższych informacji udziela prezes „Sokoła” p. Knapczyk w red. „Sztandaru Polskiego” względnie instruktor p. Hieronim Kolonko, Rybnik, ulica Hallera 30.

działacza dzięki swemu nawiązaniu stosunków sportowych między Polską i Węgrami oraz sekretarz Lenart.

Mecz Budapeszt — Śląsk prowadzić będzie znany i popularny międzynarodowy sędzia dr. Lustgarten z Krakowa.

Skład reprezentacji Śląska jest następujący: Adler — IFC.

Michalski — KS. Naprzód Lip., Görlitz II. — IFC. Dziwisz Badura Kuchta

KS. Ruch A. K. S. Król-Huta

Kruk, Pazurek, Görlitz I., Gjemza, Włodarz KS. Pogoń IFC. KS Ruch

Rezerwa: Jozsko (AKS.), Kacy (KS. Ruch), Pośpiech (IFC.), Zorzycki (KS. Ruch) i Kande- la (KS. Naprzód Lipiny).

Odpowiedzi redakcji.

W. F. 105. Adres brzmi: Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości w Warszawie.

K. W. Nowawies. Informacji udzieli Śląska Izba Rolnicza w Katowicach.

W. O. Slemianowice. Informacji może udzielić Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach przy ul. Mickiewicza.

K. H. Łaziska Górne. Pszczyńskie Bractwo Górnicze wypłaca w każdy miesiąc na ręce opiekuna p. Franciszka Kachela kwotę 20.— zł. dla rodziny umysłowo-chorego Józefa Hapety. Innej renty niema.

W. F. Szarlej. Bracki Sąd Rozjemczy czeka na akta wypadkowe z Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Król.-Hucie. Po nadejściu tych aktów zostanie sprawa renty knapszafkowej jeszcze raz zbadana i w tym celu będzie wyznaczony jeszcze jeden termin, na który prawdopodobnie Pana zawiadujemy. Wobec tego trzeba jeszcze cierpliwie czekać.

J. J. Palowice. Objaw ten jest wybrykiem przyrody, który młodemu drzewu nie zaszkodzi.

Królik. 1, 2, 3. O królikach mogą udzielić szczegółowych informacji: p. Jedrosz, naczelnik okręgowego urzędu i prezes Związku Hodowców Drobiu w Chebziu pow. Świętochłowice, oraz p. Trzeciok, prezes Tow. Drobnej Inwentarza w Zamysławie pow. Rybnicki. — IV Jeden metr kwadratowy, 1 metr. kubiczny, czyli sześcienny (1m², 1m³).

Inwalid I. Na pytanie pierwsze odpowiemy w dodatku „Zdrowie”. II. Trzeba udać się osobie do Pow. Urzędu Rozjemczego przy starostwie. Tam wypełni sekretarz wniosek — formularz, który zostanie oddany do Sądu Grodzkiego celem wyznaczenia terminu wszystkim

prywatnym wierzycielom danego dłużnika. — III. Informacji szczegółowych może udzielić Izba Rolnicza w Katowicach lub Państwowy Bank Rolny w Katowicach.

J. M. Artykuł 11. Ustęp 2 b.: Za ważną przyczynę wypowiedzenia mieszkania należy między innymi uważać, jeżeli lokator przez swe uporczywe lub rażące przekroczenia obowiązującego porządku domowego, przez umyślne niszczenie przedmiotu najmu albo przez swe bezwzględnie nieprzystojne zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu poważnie zakłóca. Z zachowaniem się lokatora stoi na równi zachowanie się osób, przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli on temu postępowaniu, choć to było możliwe, zaradzić zaniedbał.

W. P. Pawłów. Jeżeli wycug jest sądowo zapisany, to Pan nie może przegrać, lecz musi otrzymać swój wycug. W Sądzie Okręgowym jest potrzebny adwokat. Przeto na świadectwo ubóstwa sąd może przydzielić bezpłatnego adwokata.

Z. R. Rojca. Jeżeli chodzi o wypadek, trzeba odczekać orzeczenia z Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Król.-Hucie. Ponieważ nie zachodził wypadek choroby, Spółka Bracka nie ma obowiązku dawać bezpłatnego leczenia w szpitalu. Można jednak wnieść podanie o darowanie lub obniżenie kosztów leczenia.

K. P. Kamień. Skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie musi być wniesiona przez adwokata. 10 marek niemieckich z stycznia, lutego, marca, maja, czerwca, lipca i sierpnia 1921 roku — równają się 0.91 zł., z września 0.71 zł., z października 0.56 zł., z listopada 0.43 zł., z grudnia 0.40 zł.

Sprzedaje

Gospodarstwo 16 morg. pole, sklep towarów miesz. do sprzedania. Kęsioł, szkoła, kolej na miejscu. Bzice Górne, p. Pawłowice Śl., Robert Malcher.

Sprzedam maszynę do wyrobu dachówek cementowych, którą można oglądać dziennie w robocie. Zgłoszenia tylko ustnie. Mrózek Jan, Hajduki Wielkie, Krakowska 129.

Sprzedam tanio wzgl. zamienię do Niemiec dom dobrze utrzymany nadający się do wszelkich interesów z 2 ogrodami i pół morgi roli co budowy. Ryszard Kurek, Strzybnica pow. Tarn. Góry.

Matrymonja'ne

Ślusarz i elektro-spawacz, inteligentny, Ślązak, lat 22, poślubi pannę, która postara się o posadę lub posiada dom przy kole. Oferty pod „Spawacz”.

Mechanik i elektro-spawacz, młody, inteligentny, lat 22, poślubi pannę, która posiada od 3-4 tysięcy złotych do wspólnego wybudowania warsztatu. — Oferty pod „Nr. 1000”.

Kawaler, katolik, dobry przemysłowiec, lat 25, pragnie poznać zgrabną, inteligentną pannę z kapitałem w celu ożenku. Zgłoszenia z fotografią pod „Szczęście”.

Panna, lat 23, katolicka, inteligentna, posiadająca pewne wykształcenie, życzy sobie poznać pana do 35 lat. Zgłoszenia pod „Inteligentna”.

Panna, lat 20, szatynka z dobrej rodziny, z zawodu krawczyni, pragnie poznać pana do lat 30. Zgłoszenia pod „Szatynka”.

Posad poszukują

Czeladnik rzeźnicki, do pracy w uboju i kielbasnictwie, który również w razie potrzeby poleca się jako kłocowy (Aushacker) poszukuje od zaraz lub później posady. Zgłosz. do Adm. pod „Rzeźnik”.

Różne

Co robi Twój mąż, żona, narzeczony, córka na letnisku dowiesz się przez Instytut Detektywów „Pogoń”, Katowice, Rynek 4.

Dr. mo wysłać katalogi na kosy, instrumenty muzyczne, brzo- wy, zegarki. Adres: Poznań, skrzynka pocztowa 319.

Wykonuję tanio mechanizmy kowalskie według własnego wynalazku bardzo praktycznego. I miech gotowy na sprzedaż. Wistuba Michał, mistrz kowalski Leszczyny.

Przez drobne ogłoszenie wszystko znaleźć.

Sprawy towarzystw.

Ruchliwe koło Podoficerów rezerwy w Bogucicach w hołdzie Sobieskiemu.

W dniu wczorajszym odbyło się miesięczne zebranie koła O. Z. P. R. w Katowicach-Bogucicach, które zostało poświęcone 250-letniej rocznicy odsieczy Wiednia oraz „Cudu nad Wisłą”. Na zebranie to stawili się bardzo licznie członkowie miejscowego koła oraz członkowie Zarządu Okręgowego pp. Zambok i Maczyński. Po zagajeniu przez prezesa p. Jochemczyka, który zapoznał zebranych z pracami koła, jakie poczyniono na przyszłość w kole, nastąpiła uroczysta część, poświęcona wyżej wspomnianym rocznicom, w której sekr. Okręgowy p. Maczyński streścił w krótkości historyczne momenty zwycięstwa pod Wiedniem i „Cudu nad Wisłą”. Z zadowoleniem podkreślić należy, że koło to pod prezesa p. Jochemczyka z każdym miesiącem wykazuje coraz większy rozwój i stoi na wysokości swego zadania, co dało się odczuć na wczorajszym zebraniu koła. Godnym podziwu jest wielkie przywiązanie członków koła do swej organizacji, którzy na tymże zebraniu zadeklarowali sumę 380 zł na ufundowanie własnego sztandaru. Brawo podoficerom rezerwy koła Bogucic!

Kalendarzyk zebrań Z. O. K. Z.

Poniedziałek 11 września 1933 r.

Plotowice Śl. Mies. zebranie członków koła miejsc. Z. O. K. Z. o godz. 19 w starej szkole. Referat na temat „250-lecie Odsieczy Wiednia” wygłosi p. Andrzejczak.

Środa 13 września 1933 r.

Lubliniec. O godz. 20 w sali Hotelu Śląskiego mies. zebranie członków koła miejsc. Z. O. K. Z., na którym referat p. t. „Rocznica odsieczy wiedeńskiej” wygłosi p. prof. dr. Czerwiński.

Katowice. Miesięczne zebranie członków koła miejsc. Z. O. K. Z. o godz. 19.30 w sali Strzechy Górniczej, przy ulicy Andrzeja 21.

Nadzwyczajny zjazd Zw. poszkodowanych uchodźców śląskich.

Zarząd główny Związku poszkodowanych uchodźców śląskich zwołuje na dzień 24 września br. o godz. 10 w Katowicach w sali „Pod Wypoczynkiem” przy ul. św. Jana 10 nadzwyczajny zjazd prezesów i delegatów Związku. Z powodu nader ważnych spraw obecność wszystkich filij obowiązkowa. Wstęp tylko za okazaniem legitymacji.

Humor.

Drogi czas.

W czasie obławy policyjnej zatrzymano panna Zenona Biedronkę.

W komisariacie pan Biedronka zwraca się do przodownika:

— Władzo szlachetna, błagam, niech mnie pan zwolni, bo każda godzina spędzona rujnuje mnie.

— Dlaczego?

— Widzi pan, smoking mam pożyczony. Kraviec bierze złotówkę za godzinę.

Właśnie, że się zna.

— Pan prosi o rękę mojej córki? Wiedz pan, że nie odam córki człowiekowi, który nie zna się na interesach.

— Gdybym się nie znał na interesach, tobym nie prosił o rękę pańskiej córki.

Medycyna.

— Zalecam panu ćwiczenia fizyczne. Pan powinien przebywać w wodzie, jak najczęściej w wodzie!

— Kiedy ja stale przebywam w wodzie, panie doktorze.

— Niemożliwe?! A co pan robi?

— Jestem nurkiem.

Mały spryciarz.

Matka rozdziela między pięcioro pociech słodki placzek. Kazio patrzy smętnie na swój kawałek, wreszcie odzywa się:

— Czy mamusia wie, że mój kawałek plac- ka podobny jest do Europy?

— Dlaczego?

— Dlatego, że Europa jest najmniejszą z pięciu części świata.

Polityka.

O Dolfussie, kanclerzu Austrii, odznaczającym się, jak wiadomo, bardzo niskim wzrostem, opowiadają dyplomaci, że gdy w czasie przemówień chce uderzeniem pięści w pulpit zaakcentować mocniejsze zwroty mowy, to musi wejść na krzesło.

Ostrożny.

— Styszałeś, podobno w Persji wybuchła dżuma.

— O, to źle! Zaraz oddam swoje dywany perskie do dezynfekcji.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnośląz- zaka, Główna Śląskiego, Katolika Śląskiego (Główny Śląski). — Za redakcję odpowiada: Franciszek Góduła. Król. Huta. — Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Głazet. Spółka z ogr. odp.. Katowice, ul. św. Stanisława 4. tel. 14-14. Drukarnia: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp. Katowice, ul. Batorego 2 — tel. 8-78.

Poniedziałek

11

września

Św. Prota i Jacka, braci męczenników, † 262.

Św. Teodory, pokutnicy, † 480.

Św. Pafnucyego, biskupa w IV w. Słowo: Iścisław.

Jutro wtorek, 12 września: Św. Gwidona, wyznawcy.

*

Wschód Zachód

Słońca o godz. 5,13; o godz. 18,08
Księżyc o godz. 21,01; o godz. 13,55
Ostatnia kwadra o godz. 22, m. 10, s. 0.

*

Z historii śląskiej.

11 września. 1810. Urodził się Józef Bernard Bogedain we wsi Wróblinie pod Głogowem jako syn Jana Józefa Bogedaina i Anny Róży z domu Gottliebów. Ojciec posiadał gospodarstwo tamże.

W roku: 1870. Ksiądz Paweł Kamiński nie uznał dogmatu nieomylności papieża i rozniecił silny ruch sprzeciwu wśród ludności miejskiej i wiejskiej i robotników słabej wiary w okolicy Katowic. Stworzył „gminę starokatolicką”, liczącą wówczas 1.500 dusz. — 1870. Robert Herzog, późniejszy ksiądz-biskup wrocławski, został powołany jako delegat ksiądz - biskupi delegat i proboszcz do kościoła św. Jadwigi w Berlinie, i zamianowany honorowym kanonikiem katedralnym. — 1870. Karol Miarka napisał i wydał broszurę p. t. „Przyjaciel górników i robotników, czyli wskazówka, jakim sposobem ratować się i przed grożącym niebezpieczeństwem ocalić”. — 1870. W Prusach rozpisano wybory, które odbyły się w jesieni. — Karol Miarka zaczął żywo budzić i przygotowywać ludność, pisał w „Katoliku”, jeździł, mówił i poruszał wszystko możliwe, aby tylko wytknięty sobie cel, osiągnąć. — 1870. We wrześniu miał Miarka 2 tysiące abonentów na Katolika. — 1870—73 i od 1876—1879 był posłem do sejmiku pruskiego radcą duchownym ks. Szafer. — 1871. Ksiądz Józef Gawenda został proboszczem w Rozmierzu w pow. strzeleckim. — 1871 w marcu. Odbyły się wybory pierwsze do parlamentu niemieckiego. Karol Miarka ze swym ludem zwyciężył kandydata księcia raciborskiego, a wybrał księdza Müllera. — 1871. W styczniu zaczął Karol Miarka wydawać obok „Katolika”, „Poradnika gospodarczego”, który niestety po dwu latach przestał wychodzić.

— Projekt wcielenia P. U. P. P. do Funduszu Pracy. W departamencie ubezpieczeń ministerstwa opieki społecznej rozpatrywany jest projekt przekształ-

Uroczystość otwarcia i poświęcenia nowej linii kolejowej Wisła — Głębce.

Wisła. W poniedziałek, dnia 11-go września br. odbędzie się uroczyste otwarcie i poświęcenie nowej linii kolejowej Wisła Centrum — Głębce. Reprezentacyjny pociąg z p. min. kolej, p. wojewodą Grażyńskim i ks. inf. Kasperlikiem przyjeżdża do Wisły o godz. 11,30. Później nastąpi przemówienie powitalne wójta miejscowego p. Nogowczyka. Po poświęceniu nowej linii przez przew. ks. infułata Kasperlika nastąpi przecięcie wstęgi i wyjazd w kierunku przystanku Dziechcinki, gdzie w imieniu posiadaczy pensjonatów przemawiać będzie p. Kosobucki. Następnie wyjeżdża pociąg w kierunku dworca Głębce, który poświęci także ks. inf. Kasperlik. W imieniu górali miejscowych przemawiać będzie gospodarz Polok. (c)

Założenie „Strzelca”.

Strumień. W niedzielę, dnia 27 sierpnia 1933 r. odbyło się w Strumieniu zgromadzenie, celem którego było założenie „Strzelca” w naszym mieście. Na zebranie to przybyli z Bielska pp. notariusz Ferdynand Biliński, prof. Hailig,

naucz. Ad. Kubaczka i porucznik Kłoszek. Zgromadzenie zajął kier. Król, poczem p. Biliński objął przewodnictwo. Następnie przewodniczący udzielił głosu p. prof. Hailigowi, który w treściwych słowach omawia powstanie „Strzelca”, jego rozwój i cel. W swym przemówieniu podkreśla zasługę szeregow strzeleckich w walkach o odzyskanie niepodległości. Po przemówieniu p. przewodniczący odczytuje rezolucję i zebrani wpisują się na członków. Wpisało się 73 członków. Po przerwie zabrał głos naucz. Kubaczka, podkreślając wychowanie obywatelskie w Strzelcu. Przeprowadzone wybory dały następujący wynik: Fryderyk Król — prezes, Jan Wieliczka — zast. prezesa, Daniel Stochnicki — sekretarz, Walenty Gnidziński — skarbnik, Jan Türk — komendant, Józef Pustówka — referent oświatowy. Członkowie zarządu — Józef Kisiał, Henryk Winiarski, Samuel Silbiger. Znalazło się kilku ofiarodawców, którzy swymi datkami założyli fundusz strzelecki. Na zakończenie zgromadzenie odśpiewało „Rtę”. Całe społeczeństwo czuje zadowolenie, iż powstał w Strumieniu „Strzelec” i wszyscy dążyć będą do jego rozwoju. (c)

cenia Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy drogą połączenia ich z Funduszem Pracy. W praktyce urzędy pośrednictwa pracy miałyby być włączone do Funduszu Pracy, przyczem sama organizacja urzędu pośrednictwa pracy uległaby radykalnemu uproszczeniu. Projekt ten ma być ogłoszony w drodze dekretu.

— Zniesienie systemu koncesyjnego przy sprzedaży wyrobów tytoniowych. Dowiadujemy się, że ministerstwo skarbu przygotowuje rozporządzenie o zniesieniu systemu koncesyjnego przy sprzedaży wyrobów tytoniowych. Rozporządzenie przewiduje zwolnienie od obowiązku uzyskiwania koncesyj przez sprzedawców wyrobów tytoniowych, zachowując jedynie obowiązki zgłaszania o rozpoczęciu sprzedaży tych wyrobów. W ten sposób, zarówno sprzedaż hurtowa, jak i detaliczna wyrobów tytoniowych, będzie wolna od jakichkolwiek ograniczeń, a dla rozpoczęcia sprzedaży wystarczy wystosowanie do władz skarbowych zwykłego zawiadomienia. Rozporządzenie o zniesieniu systemu koncesyjnego przy sprzedaży wyrobów tytoniowych ma ukazać się jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca. Jednocześnie wygasną wszelkie uprawnienia, wynikające z dotychczas nadawanych koncesyj.

— Jak najwięcej takich rozporządzeń. Jak dowiadujemy się ze źródeł miarodajnych w związku z wyjazdem

na Jamboree harcerzy polskich, kwaterymistrzostwo wyprawy reprezentacji Z. H. P. wydało rozporządzenie, aby umundurowanie i ekwipunek tak osobisty, jak i obozowy harcerzy wykonane zostały wyłącznie z materiałów krajowych. W myśl tegoż rozporządzenia szymbowce, kajaki, wszelki sprzęt sportowy i połowy zabrane na Jamboree, sporządzony był również z surowców i materiałów krajowych. Specjalnej wagi nabiera godne naśladowania stanowisko naczelnictwa Z. H. P., jeżeli się zważy jak okazała suma przeszło 80.000 zło tych wyłożyła się koszta wykupowania naszej reprezentacji, składającej się z 1.300 harcerzy. Nie ulega wątpliwości, iż przy mniej wyraźnym postawieniu sprawy, znaczny odsetek tej sumy wpłynąłby do kieszeni świetnie towar swój reklamujących firm zagranicznych. Wydaniem tak rozumnego rozporządzenia harcerstwo dało jeden jeszcze silny i przekonujący dowód swej dojrzałości obywatelskiej.

— Uznanie cudzoziemca dla polskiej komunikacji lotniczej. Dyrekcja P. L. L. „LOT” otrzymała następujący list z Bukaresztu od płk. szt. gen. i b. attaché wojskowego Król. Italji w Warszawie, p. V. Roata: „Gdy w lipcu br. miałem udać się do Warszawy w misji oficjalnej, znając wartość lotnictwa polskiego, wybrałem podróż drogą powietrzną. — Trzysilnikowe „Fokker’y”, używane przez Tow. „LOT” między Bukaresztem a Lwowem, wzbudzały już od pier-

Szybko i dobrze!

działają tabletki Togał przy bólach reumatycznych, podagrze, bólach i rwaniu w stawach, neuralgii i przeziębieniu. Już od przeszło lat 15-tu z najlepszym powodzeniem stosuje się przy tych schorzeniach tabletki Togał. Przeszło 6000 lekarzy, w tej liczbie wielu wybitnych profesorów, potwierdziło skuteczność działania tabletek Togał. Spróbujcie i przekonajcie się sami dziś jeszcze! Należy jednak zwracać baczną uwagę na nieuszkodzone oryginalne opakowanie. Do nabycia we wszystkich aptekach.

wszego wejrzenia całkowite zaufanie. Ze Lwowa do Warszawy leciałem 10 km. we mgle i chmurach, nie widząc absolutnie nic, jednakowoż busola i wysokościomierz doprowadziły nas do celu. — Poczuję się do obowiązku wyrażenia mego podziwu dla świetnej organizacji komunikacji lotniczej w Polsce; przekonywać też będę moich rodaków o tem, że komunikacja lotnicza przewyższa inne środki lokomocji. — Proszę przyjąć wyrazy etc.”.

Województwo śląskie.

* Konwencja węglowa żąda zniszczenia bieda - szybów. Jak się dowiadujemy, konwencja węglowa w Katowicach wystosowała do ministerstwa przem. i handlu memoriał, w którym zażądała zupełnego wytopienia t. zw. bieda-szybów, ponieważ eksploatacja na tych szybach zmniejsza zbyt węgla na rynku krajowym. „Bieda - szyby” w ostatnim czasie rozmnożyły się zwłaszcza w Zagłębiu Krakowskim. Według tego memoriału produkcja węgla na „bieda - szybach” we wszystkich zagłębiach węglowych ma wynosić około 30.000 tonn miesięcznie. Jak kompetentne władze zapewniają, argumenty konwencji węglowej są mocno przesadzone, zwłaszcza, jeżeli idzie o teren Górnego Śląska, to conajmniej 3.000 bieda-szybów zostało przez władze policyjne zdemolowanych. Cyfry podane przez konwencję węglową, odnoszące się do produkcji węgla na bieda-szybach również są nieścisłe. T. zw. „bie-

Sieroty.

Powieść z niedawnych czasów.

139)

(Ciąg dalszy.)

Uklękła na trawniku i jęła błagać ze łzami:

— Zostań, córucho, zostań! Tak mi tęskno bez ciebie. Nie dotknę cię, tylko nie odlatuj odemnie...

Stefan ze ściśniętym sercem przypatrywał się obłędnej matce, którą senne widziadło zmarłej córki pocieszało po stracie rozumu.

— Obłęd bywa czasem miłosierdnym w swoim okrucieństwie — zauważył doktor. — Rzuca on zasłonę na rzeczywistość życia i daje chwilę szczęścia tym biednym istotom, które żyją w świecie wyobraźni zadowolone ze swoich złudzeń.

Doktor oddawał się naukowemu swym spostrzeżeniom, nie zwracając uwagi na to, że Stefan wcale go nie słuchał.

— Patrz pan.. to jest nader ciekawy okaz...

I ręką wskazał kobietę o pałających oczach i kruczonych włosach, rozrzucanych w nieładzie.

— Zdaje jej się, że jest jasnością świata.

Obłąkana dmuchała na każdy z palców swoich po kolei, wyobrażając so-

bie, że tchnieniem swem zapala je i że ta dziesięciopalcowa pochodnia, wznieśiona do góry, oświeca ziemię całą.

— Co za dziwaczne myśli snują się nieraz po tych chorych mózgach! — ciągnął dalej doktor. — Do jakich to zboczzeń dochodzi nieraz umysł ludzki! Ta na przykład która tam siedzi pod drzewem, była niegdyś kobietą pełną zdolności i talentu; dzieła jej miały szeroki rozgłos w świecie literackim, a dziś, widzisz pan na co zesłała...

Nieszczęsna autorka, o białych jak śnieg włosach, okalających wyniosłe i niegdyś radosne czoło, jadła chciwie podawane jej cukierki, wydając okrzyki radości, jak bezrozumne dziecko. Tylko za pomocą tej przynęty dozorczyńni zdolna ją napowrót sprowadzić do domu.

Naraz Stefan zatrzymał się.

— Ona! ona!... — szepnął z przestraszeniem.

Chora szła wolnym krokiem, w cieniu rozłożystych drzew. Twarz jej, uśmiechnięta i pogodna niegdyś, zdawała się jakby wykuta z marmuru; rysy przybrały kamienną sztywność, oczy patrzyły wprost przed siebie, usta nuciły wciąż ulubioną kołysankę, ale głos jej był słabym, że zaledwie można go było dosłyszeć. Stefan chwiał się na nogach.

— Odwagi! — rzekł doktor, ściskając go za rękę. Nawykły do widoku ro-

dzinnych dramatów czuł się przecież wzruszonym jego rozpaczą. Helena szła wciąż ku nim, wolnym krokiem; gdy już była blisko, Stefan, nie zważając na to, że doktor widzi go i słyszy, rzucił się na kolana i chwytając kraj jej sukni: — Przebac! — zawołał rozzwierającym głosem. — Przebac mi! Czy mnie poznajesz?

Obłąkana zatrzymała się na dźwięk głosu, który budził w niej jakieś wspomnienie. Oczy jej z przerażeniem wpiły się w załzawione źrenice męża; twarz z bladej stała się siną; dreszcz śmiertelnej trwogi wstrząsał całą jej postacią, zwiastując zbliżający się atak nerwowy. Naraz głosem ochryplym, nieludzkim cofając się w tył pod wpływem niepokonanego wstrętu, krzyknęła:

— Ty!... ty tutaj!...

Poznała go i wzgarda zabłysła w jej spojrzeniu.

Stefan chylił głowę ku ziemi, a chora zawołaawszy:

— Wyprowadźcie go stąd! wyprowadźcie! Jego widok zabija mnie! — padła w tył bezprzytomna, w ramiona doktora, który podskoczył ku niej. Złożono ją na ogrodowej ławce; lekarz, zawołaawszy dwie dozorczyńnie, polecił im aby ją przeniosły ostrożnie do mieszkania.

— Zabiłem ją! — rozpacział Stefan, załamując ręce. — Zabiłem!

— Przeciwnie — uspakajał go doktor. — Wywołałeś pan przesilenie, które może być zbawiennym. Od sześciu tygodni nie poznawała żadnej ludzkiej twarzy. Ten błysk samowiedzy dodaje mi trochę nadziei. Uczynię wszystko, co będzie w mojej mocy, aby ją wyleczyć. A teraz radzę panu odejść, gdyż nowe wstrząśnienie mogłoby jej zaszkodzić.

Stefan oddał się tłumiąc łkanie, a Helena w pokoju wysłanym materacami wyla się w mękach. Następnego rana Bóg dał jej dziecko. Biedna matka, która marzyła dla swego pierwotnego dziecięcia o złoczonej kolebce, ujrzała je śpiące pod dachem domu obłąkanym. Mała twarzyczka miała wyraz poważny odziedziczony po ojcu.

43.

Postęp w naukach.

Po wyjeździe pani baronowej do Francji, młody baron stał się niejako pierwszą osobą w zanku. Wprawdzie pan doktor Schwidt otrzymał od baronowej pełnomocnictwo we wszelkich sprawach, wprawdzie ks. proboszcz przybywał codziennie do zamku i nietylko wspólnie z panem nauczycielem załatwiali bieżące sprawy, ale także był obecny nieraz przy nauce, lecz ani powaga nauczyciela, ani nawet księdza nie była dość wielką dla pana Alfreda.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

da-szyby" na Górnym Śląsku prawie już nie istnieją. Gdyby nie drożyzna węgla, to szybiki te wogóle nie byłyby powstały. Doprowadziło do ich powstania z jednej strony bezrobocie, a z drugiej nadmierna cena węgla.

*** Terminy płatności podatków.** Wydział Skarbowy Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu wrześniu br. płatne są następujące podatki: 1) do 15. 9. — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w miesiącu sierpniu br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, przedsiębiorstwa przemysłowe I do V kategorii prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze; 2) do 15. 9. — zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu za II kwartał 1933, przypadająca od pozostałych płatników podatku przemysłowego, niewymienionych w poprzednim ustępie; 3) do dnia 30. 9. — I rata nadzwyczajnej daniny majątkowej za rok 1933 przypadającej od płatników I grupy kontyngentowej (rolnictwo); 5) do 15. 9. — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów) i komorników w miesiącu sierpniu br.; 6) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym — w terminie od dnia 7 po dokonaniu potrącenia podatku. Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności we wrześniu br. tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w bieżącym miesiącu.

*** Zakup koni remontowych.** Wojłowska Komisja Remontowa podaje terminy i miejsca zakupu koni dla wojska na terenie województwa śląskiego: 28 i 29 września 1933 r. w Ochabach — pokaz koni, 30 października 1933 r. w Oświęcimiu, 3 listopada 1933 r. w Orzeszu, 24 listopada br. w Tarnowskich Górach, 12 stycznia 1934 r. w Pszczynie. Zakupywane będą konie wszystkich typów od trzech i pół lat do sześciu lat ukończonych za wyjątkiem typu taberowego. Staraniem Śląskiego Związku Hodowców Koni Szlachetnego Półkwi odbędzie się w dniach 28, 29 i 30 września w Ochabach (pow. Bielsko, stacja kol. Drogomyśl). Pokaz koni z następującym programem: Dnia 28 i 29 września premijowanie i zakup koni remontowych do wojska, dnia 30 września 1) premijowanie materiału hodowlanego, a) klacze matki ze źrebkami, b) źrebaków urodzonych w r. 1932; 2) licytacja roczniaków. Otwarcie pokazu nastąpi, dnia 28 września godzina 10,30.

Z Katowickiego

Kurs komendy hufca harcerzy.

Katowice. Komenda hufca harcerzy w Katowicach po zakończeniu akcji letniej zorganizowała kurs jesienny dla drużynowych i przybocznych katowickich. Celem kursu jest zapoznanie pracowników harcerskich z najnowszymi zdobyczami pracy, oraz zasadami metod wychowawczych harcerstwa. — W kursie biorą udział obowiązkowo wszyscy drużynowi i przyboczni hufca. Zbiórki kursu odbywają się we wtorki i czwartki od 19,15 do 21,15, w szkole powszechnej im. Szafranka. Uczestników jest 25. Prowadzi kurs osobiście komendant hufca hm. mgr. Ludwik Kohutek. Prócz zbiórek wieczorowych, program przewiduje kilka wycieczek metodycznych.

Badania miejsca katastrofy kopalnianej w Janowie.

Katowice. Katastrofa w kopalni „Richthofen” jest przedmiotem szczególnych badań Okręgu Urzędu Gór. w Katowicach. W sobotę delegaci urzędu górniczego badali jeszcze raz miejsce katastrofy oraz sąsiednie ściany. Wydano zarządzenie wzmocnienia obudowy ścian. Wypadek onegdajszy spowodowany był wstrząsem. Wstrząs był tak silny, że nawet niektóre sąsiednie chodniki zostały zniszczone. Zgodnie z zarządzeniem władz, zarząd kopalni już od soboty samego rana przystąpił do wzmocnienia obudowy ścian. Odcinek nawiedziony katastrofą, będzie zdolny do eks-

Fatalne skutki pijaństwa.

Pewien mieszkaniec Brynowa swego czasu urządził zbiegowisko na ulicy, za co został odprowadzony na odwach. Rozindyczony z tego powodu, uderzył pewnego funkcjonariusza kilka razy w twarz. Wskutek tego spisano z nim protokół i sprawę przekazano do sądu. W tych dniach odbyła się rozprawa, na której oskarżony uniewinnił się, że w nie-szczesny dzień był pijany i nie może sobie nic przypomnieć. Sąd mimo to skazał krewkiego brynówianina na 9 miesięcy więzienia. Będzie to pamiątką dla awanturnika, że nie wolno znieważać czynnie policjanta.

Kara za nabycie książeczki na węgiel.

Mieszkaniec Boguszowic, Cyryl Kaczmarczyk, kupił książeczkę na węgiel deputatowy z którą następnie udał się na kopalnię. Tu jednak stwierdzono niedozwoloną manipulację i K. doniesiono do sądu, który go skazał w tych dniach na tydzień aresztu. Przy tej sposobności na przestrożę dla innych zaznaczyć wypada, że sprzedaż odn. kupno książeczek na węgiel deputatowy nie jest dozwolony. To też zachować trzeba wszelką rezerwę, by nie dostać się za kratki sądowe.

Sprzeniewierzenia w Centralnej Targowicy w Mysłowicach przed sądem.

Sąd okręgowy w Katowicach rozpatrywał sprawę byłego inspektora Centralnej Targowicy Dionizego Trocera z Mysłowic, oskarżonego o sprzeniewierzenie 8 tysięcy złotych. Oskarżony pełnił funkcje inkasenta składek ubezpieczeniowych i komunalnych i z pieniędzy tych sprzeniewierzył 8 tysięcy złotych. Na rozprawie tłumaczył się, że nie znał się na prowadzeniu ksiąg handlowych i rzekomo sprzeniewierzona kwota bynajmniej nie brakuje, jedynie w księgowaniu

ploatacji węgla dopiero po wykonaniu odpowiednich robót, mianowicie uzyskaniu połączeń wentylacyjnych i drugiego zapasowego wejścia, zniszczonego uprzednio. Prawdopodobnie ściana węglowa doprowadzona będzie do stanu zdolności eksploatacyjnej za miesiąc.

Przez wyłom w murze.

Katowice. W nocy na 8 bm. przez wyłom w murze włamali się nieznani sprawcy do składu koszykarskiego Adolfa Engelberta w Katowicach i skradli 500 zł przechowywane w skrzynce pomiędzy towarami. Energiczne dochodzenia w toku.

Tym razem powinęła mu się noga.

Katowice - Zawodzie. Na gorącym uczynku kradzieży bielizny na strychu na szkodę Wrzyszcza z Szopieniec przytrzymano w dniu 7 bm. około godz. 3-ej rano Macieja Aleksandra z Zawodzia, który również jest podejrzany o kradzież bielizny.

Gmina o prawach miejskich.

Wełnowiec. Gmina Wełnowiec została uchwałą rady wojewódzkiej, na podstawie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w województwie śląskim uznana jako gmina o prawach miejskich. (k)

Tajemnicze samobójstwo.

Nikiszowiec. Podczas akcji ratunkowej na pokładzie „Richthofen” i w chwili pobytu komisji śledczej na pokładzie udał się górnik Karol Brachaczek do komory z silnikami elektrycznymi i powiesił się tam na pasku. Przyczyny samobójstwa są nieznane. (k)

Zdezerzenie parowozów.

Szopienice. W piątek w południe o godz. 1,30 zderzyły się na stacji kolejowej w Szopienicach dwa pociągi, a mianowicie, jadący w stronę Sosnowca pociąg towarowy z oczekującym na torze pociągiem składowym pociągu osobowego. Przy zderzeniu, które nastąpiło skutkiem mylnego nastawienia zwrotnicy, oba parowozy i węglarki zostały mocno uszkodzone, zaś wyskakujący na widok wypadku jeden z kolejarzy z obsługi pociągu, odniósł ciężkie obra-

Z sądów.

są popełnione błędy. Obrońca, adwokat Kobylński twierdził również, że oskarżony nie jest biuralistą, a rzeźnikiem i na księgowaniu się nie zna. Świadkowie zeznali jednak obciążająco dla oskarżonego, wobec czego sąd skazał go na pół roku więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata pod warunkiem że sprzeniewierzona kwota zostanie zwrócona.

Zasadzenie agitatorce komunistycznej.

Bela Firstenberżanka, warszawianka, po odsiedzeniu dwuletniej kary więzienia, przybyła z ramienia partii komunistycznej na Śląsk i rozpoczęła żywą agitację wśród kobiet. Policja katowicka w czasie aresztowania znalazła przy niej matrycę ulotki komunistycznej. W czasie rewizji mieszkaniowej znaleziono większą ilość literatury komunistycznej, przygotowanej do kolportażu. W tych dniach stanęła Firstenberżanka przed sądem okręgowym w Katowicach, który skazał ją na 8 miesięcy więzienia i utratę praw obywatelskich na 5 lat.

Pobity najprzód przez hitlerowców w dodatku skazany przez sąd niemiecki na więzienie.

W pewnym lokalu 67-letni inwalid Emanuel Sekuła z Markowic (pow. raciborski) wyraził się lekceważąco o swastyce hitlerowskiej. Natychmiast rzucili się na niego obecni goście i w nieludzki sposób poczęli się nad nim znęcać, przy czym pobili go do nieprzytomności. Następnie inwalidę zabrala policja do więzienia. Onegdaj stanął Sekuła przed sądem i tłumaczył się, że nie zdawał sobie sprawy z tego, by zniewaga swastyki — która przecież nie jest godłem państwem — była aż tak wielkim przestępstwem. Nie pomogły mu również wyjaśnienia, że do żadnej partii nie należy. Sąd skazał go na trzy miesiące więzienia.

żenia rąk i nóg. Powstały niewielki zator władze kolejowe usunęły tak, że ruch odbywał się bez przeszkód. (k)

Grube ryby wpadły do sieci.

Siemianowice. Pod zarzutem włamania do mieszkania Oskara Miki w Siemianowicach, przy ul. Damrota 2, oraz do kiosku Piotra Machnika i kradzieży materiału na ubranie z okna wystawowego na szkodę kupca Hermana Heilborna w Siemianowicach przytrzymano Pawła Bogdańskiego, Fryderyka Karkoszkę kilkakrotnie karanych za kradzieże i Jana Pyrka wszystkich z Siemianowic. Skradziony towar na szkodę Heilborna i część towaru skradzionego Machnikowi sprawcom odebrano i zwrócono poszkodowanym. Ponadto w toku dochodzeń udowodniono Bogdańskiemu włamanie do restauracji Andrzeja Wietrzyka w Siemianowicach. Karkoszkę i Bogdańskiego, jako notorycznych włamywaczy przekazano wraz z doniesieniem władzom sądowym w Katowicach. (k)

Z Król. Huty

Syn okradł ojca.

Królewska Huta. W dniu 4 bm. 19-letni Ernest Warzecha bez stałego miejsca zamieszkania w czasie nieobecności rodziców, zamieszkałych w Król. Hucie, przy ul. Słowackiego 14 zakradł się do ich mieszkania i skradł ojcu książeczkę oszczędnościową Miejskiej Kasy Oszczędności w Król. Hucie, na którą pobrał oszczędności z tej kasy, a następnie zbiegł w niewiadomym kierunku.

Zarządzenie w sprawie wściekłych psów.

Królewska Huta. Magistrat ogłosił zarządzenie o zwalczaniu wściekliczyny, w myśl którego posiadacze psów obowiązani są podawać zmiany stanu psów ponad 1 miesiąc wieku liczące. Wszystkie te psy zaopatrzone muszą być w obrobie ze znacznikiem rozpoznawczym. W celu stłumienia zarazy wściekliczyny oraz uchylenia niebezpieczeństwa tejże, niedopuszczalna jest swoboda puszczania psów i kotów. Psy winny być trzymane na uwięzi, a w razie prowadze-

nia, zaopatrzone w bezpieczny kaganiec i trzymane na smyczy. Psy myśliwskie owczarskie i policyjne mogą chodzić wolno bez kagańców tylko w czasie łowów, strzeżenia zwierząt i w czasie służby policyjnej. Wyprowadzanie (wywożenie) psów z obszaru zagrożonego dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem starosty po uprzednim zbadaniu psa przez powiatowego weterynarza.

Mojżesz oszukiwał Kalnę.

Król. Huta. Pod zarzutem oszustwa i fałszowania ksiąg handlowych na szkodę Kalmy Zwasza zam. w Król. Hucie przy ul. Gimnazjalnej 19, przytrzymano do przeprowadzenia dalszych dochodzeń buchaltera Mojżesza Fajnera z Modrzejowa.

Z Świętochłowickiego

Awanturnik ugryzł policjanta.

Chropaczów. W Chropaczowie patrol policyjny natknął się na trzech pijaków, którzy wywołali awanturę na ulicy. Gdy policjanci chcieli ich uspokoić, jeden z pijanych, Brunon Gwóźdź, rzucił się na nich i ugryzł jednego policjanta w palec. W czasie zamieszania dwóch pijaków zbiegło. Tylko jednego z nich Maksymiljana Czudaja aresztowano.

Z Pszczyńskiego

Wódka zgubiła rowerzystę.

Panlowy. Dnia 7 bm. około godz. 18 na szosie pomiędzy Bujakowem a Panłowami znaleziono w stanie nieprzytomnym rolnika Dudę Augustyna z Panłow, brojącego krwią. Dudę przewieziono niezwłocznie do szpitala hutniczego w Nowej Wsi, gdzie jednak następnego dnia rano na skutek wstrząsu mózgu i złamania podstawy czaszki zmarł. Dochodzenia wykazały, że Duda w dniu 7 bm. wracając z targu rowerem w stanie podchmielonym spadł z roweru i doznał tych okaleczeń. (p)

Z Rybnickiego

Zakłady i klasztory.

Rybnik. W Rybniku są liczne zakłady i klasztory, które zestawiamy dla informacji szerszego ogółu. 1. **Klasztor oo. Franciszkanów**, założony w roku 1921 na przedmieściu Smolna. OO. Franciszkanie pomagają w duszpasterstwie, nadto urządzają misje i rekolekcje. — Nadto utrzymują kolegium, do którego przyjmują chłopców, mających powołanie do życia zakonnego. 2. **Zakład misyjny „Królowa Apostołów”** (Towarzystwo Słowa Bożego), założony w roku 1922, obecnie w nowym gmachu w pobliżu dworca kolejowego, poświęconym w roku bieżącym przez J. E. ks. biskupa Adamskiego. Zakład utrzymuje juvenat, nadto oo. misjonarze zajmują się duszpasterstwem, misjami i piśmiennictwem. 3. **Zakład św. Rodziny ss. Boromeuszek**, założony w roku 1931. Jestto dom prowincjonalny z nowicjatem. — Kuratorem jest Przew. ks. dziekan Reginek w Rybniku. W diecezji śląskiej (katowickiej) jest niemniej jak 55 filii tegoż zakonu. 4. **Szpital Juliusza**, założony w roku 1869. Powstał dzięki zabiegom i staraniom lekarza przybocznego księcia raciborskiego Juliusza Rogera, znanego zbieracza polskich pieśni ludowych. Szpital jest obecnie własnością spółki „Piecza” w Królewskiej Hucie. Opiekę nad chorymi mają ss. Franciszkanek. 5. **Sierociniec Czerwonego Krzyża**, założony 12 listopada 1913 r. Siostry Służebniczki Najświętszej Marii Panny zajmują się pielęgowaniem chorych i wychowaniem sierot, a nadto prowadzą ochronkę. 6. **Klasztor s. Urszulanek**, założony 1923 roku. Zakonnice utrzymują żeńskie gimnazjum humanistyczne, seminarjum zawodowe nauczycielek, żeńską szkołę zawodową średnią, szkołę powszechną i ochronkę. — 7. **Lecznica Spółki Brackiej**, założona w roku 1923. Pielęgowaniem chorych zajmują się ss. św. Wincentego (Szarytki), których dom prowincjonalny znajduje się w Chelmnie (na polskim Pomorzu).

Tępienie szczurów.

Rybnik. Plaga szczurów w mieście jest wielka, to też magistrat zarządził ogólne tępienie szczurów od poniedziałku, dnia 11 września br., do czego zobowiązany jest każdy właściciel domu.